

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

2015.gada Nebanku kredītētāju datu apkopojums

2016.gada 18.maijā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Nebanku kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

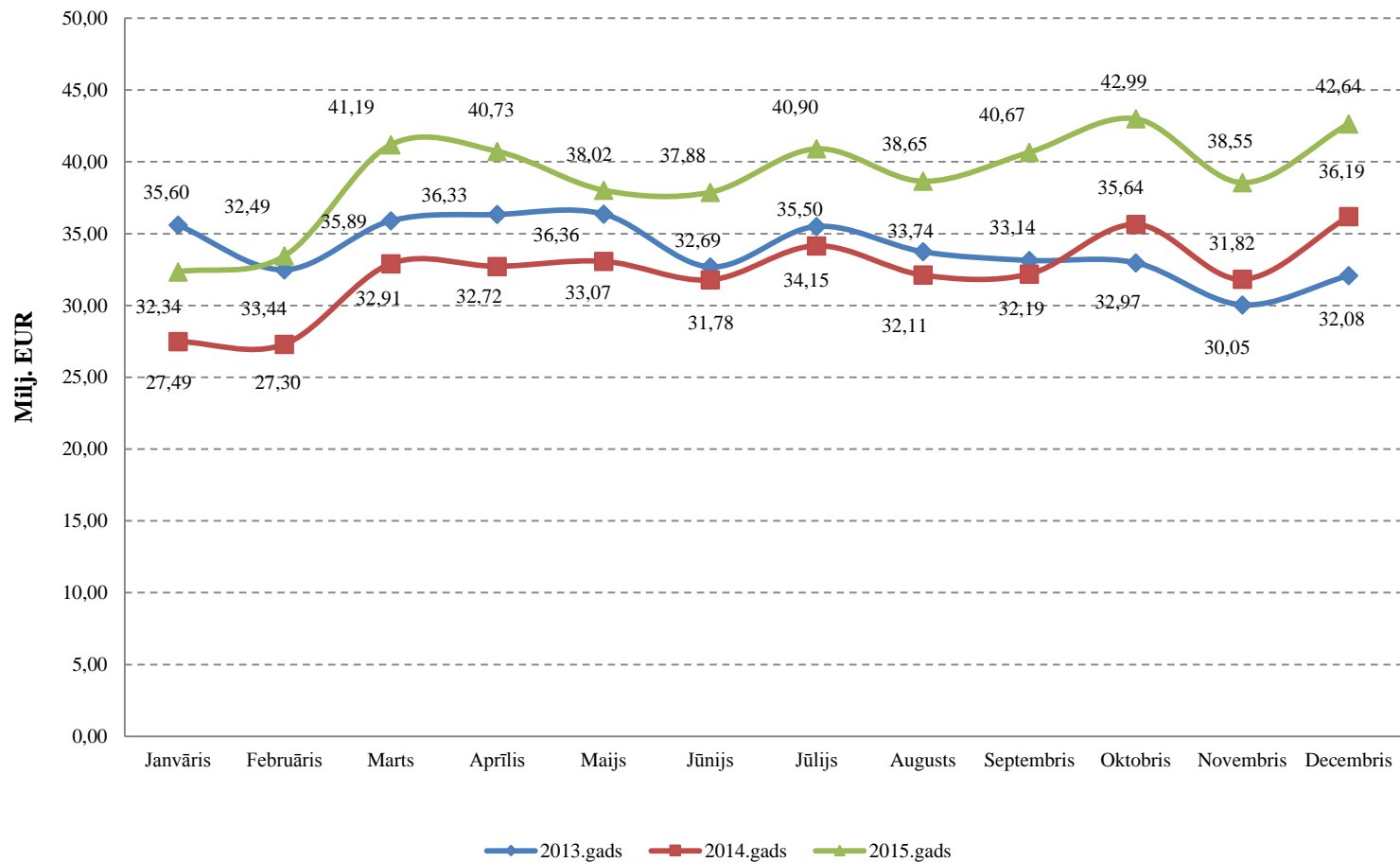
	2014. gada 31.dec.	2015.gada 31. dec.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	57	57	+/- 0
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus	55	57	+ 2 (3,64%)
¹ Distances kredītu sniedzēji	18	19	+ 1 (5,56%)
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	17	19	+ 2 (11,76%)
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	20	19	-1 (-5,00%)
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	13	13	+/- 0
¹ Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	13	15	+2 (15,38%)

¹ Sabiedrību skaits, kas 2014.un 2015.gadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegto kredītu apjoms pa mēnešiem 2013-2015.gadi (Milj. EUR)

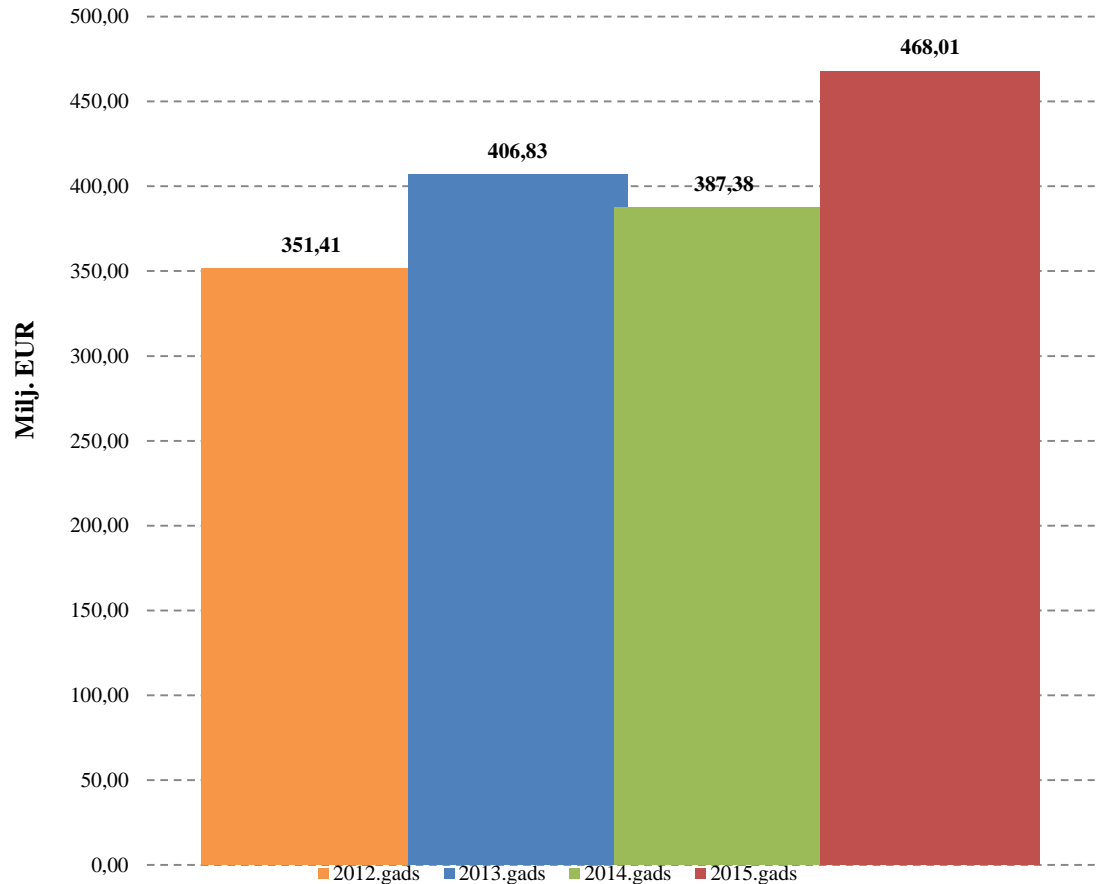

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

- 2015.gads – vislabākais Nebanku kredītdevējiem no jauna izsniegto kredītu apjomā kopš 2012.gada, kad PTAC uzsāka datu apkopošanu.
- Kopumā 2015.gadā no jauna izsniegti kredīti par 468,01 milj. EUR, kas salīdzinājumā ar 2014.gadu ir par 80,63 milj. EUR jeb 20,81% vairāk.

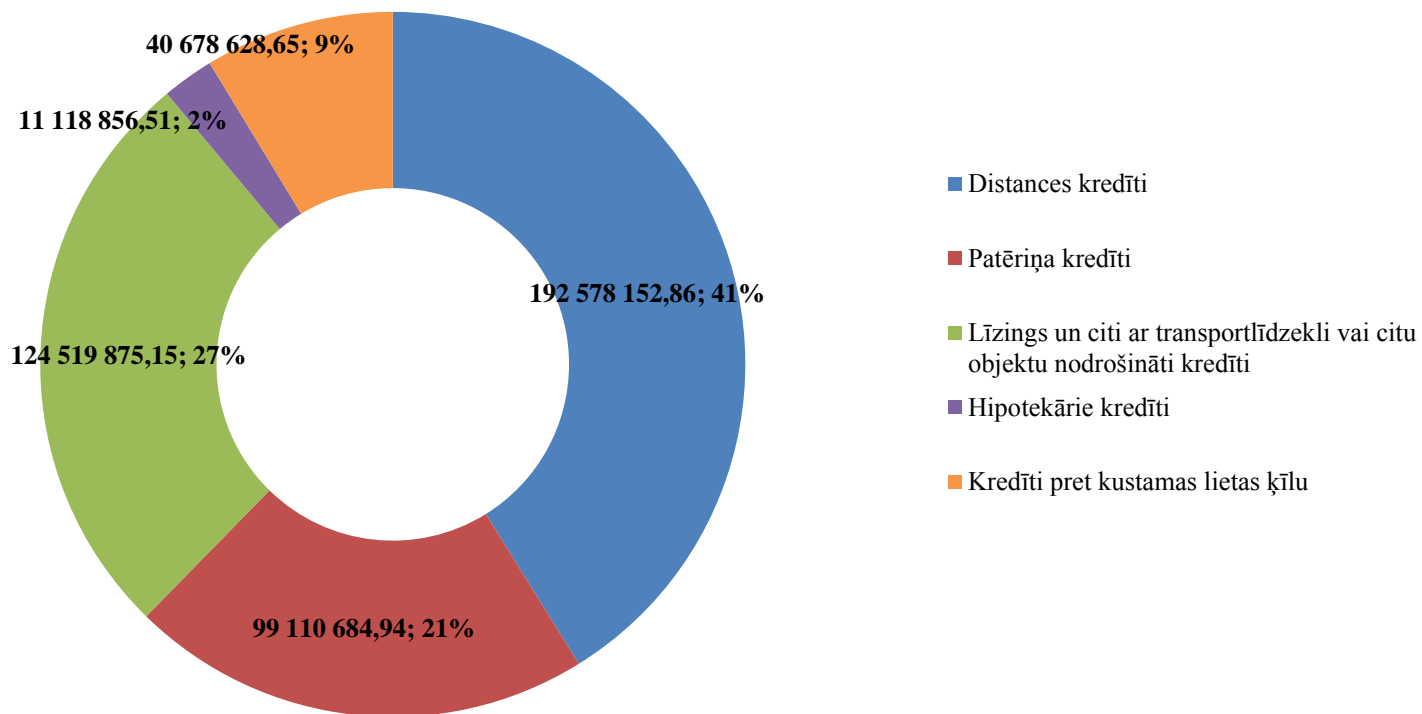
No jauna izsniegto kredītu apjoms 2012-2015.gadi (Milj. EUR)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegtie kredīti pa kredītu veidiem 2015.gadā (EUR un īpatsvars procentos)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas pa kredītu veidiem 2013-2015.gadā

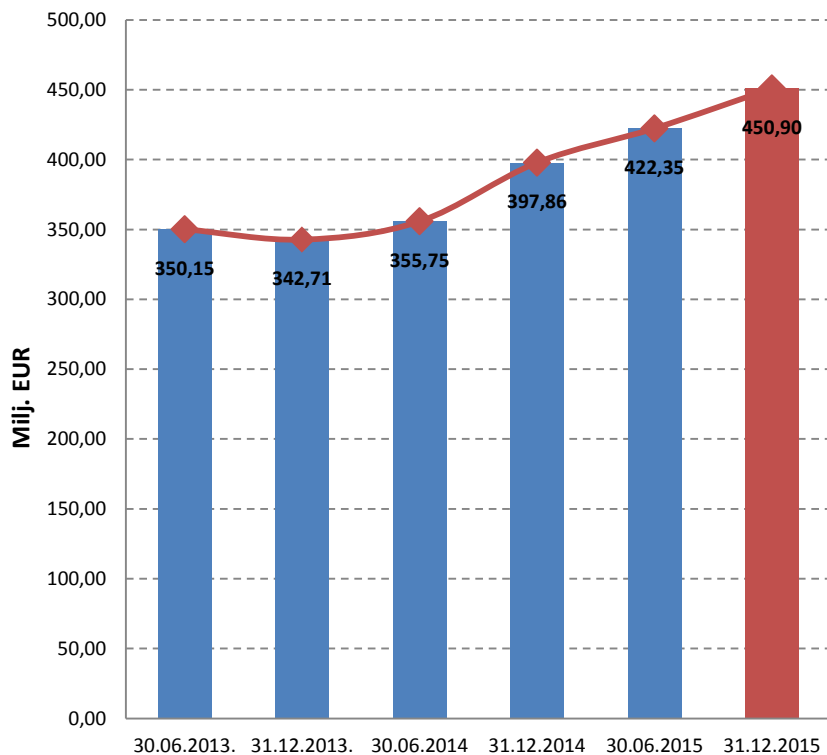
Kredīta veids	2013.gads kopā		2014.gads kopā		2015.gads kopā		2015.gadā salīdzinājumā ar 2013.gadu		2015.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	179 859 730,93	930 126	144 169 402,02	790 802	192 578 152,86	882 011	7,07%	-5,17%	33,58%	11,53%
Patēriņa kredīti	78 763 221,72	259 008	91 191 631,31	291 034	99 110 684,94	296 360	25,83%	14,42%	8,68%	1,83%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	95 875 583,53	13 986	105 259 740,76	16 540	124 519 875,15	17 143	29,88%	22,57%	18,30%	3,65%
Hipotekārie kredīti	10 948 359,13	1 260	8 363 373,41	933	11 118 856,51	1 098	1,56%	-12,86%	32,95%	17,68%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	41 382 621,46	749 062	38 400 683,33	702 622	40 678 628,65	691 212	-1,70%	-7,72%	5,93%	-1,62%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	406 829 516,77	1 953 441	387 384 830,83	1 801 931	468 006 198,11	1 887 824	15,04%	-3,36%	20,81%	4,77%

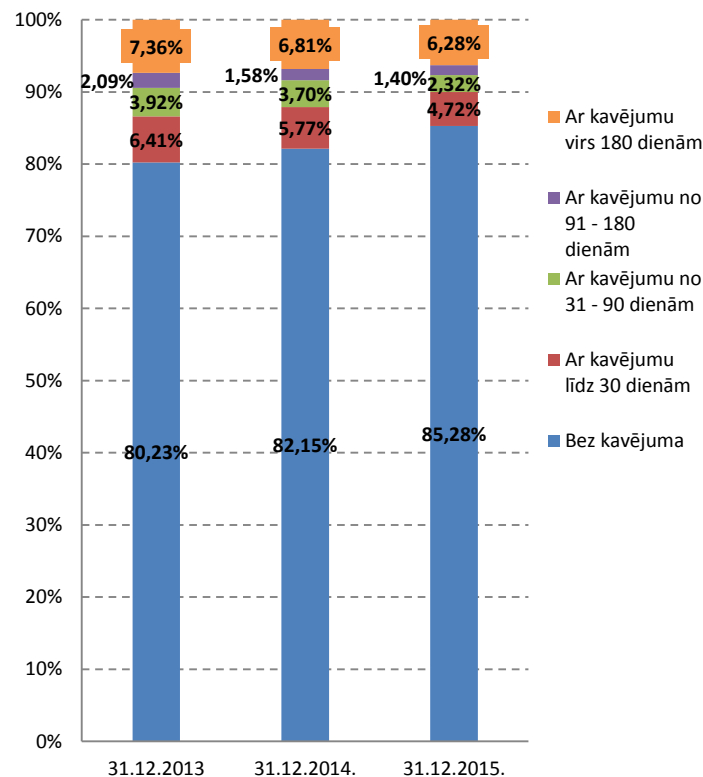
Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopējais kredītportfelis un tā kvalitāte

Kopējais kredītportfeļa apjoms palielinās, uz 2015.gada 31.decembri pārsniedzot 450 milj.EUR

Kopējā kredītportfeļa kvalitāte uzlabojas

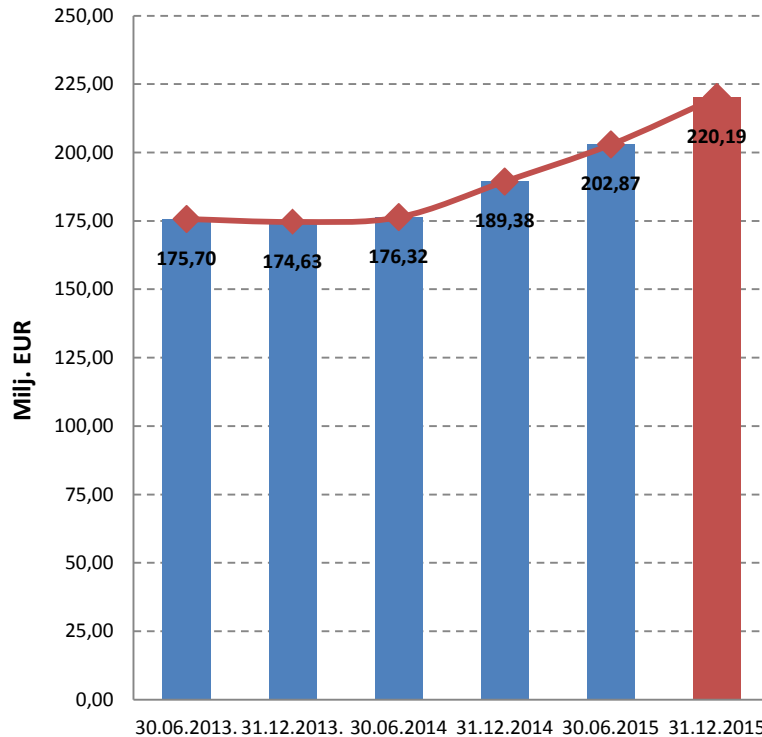

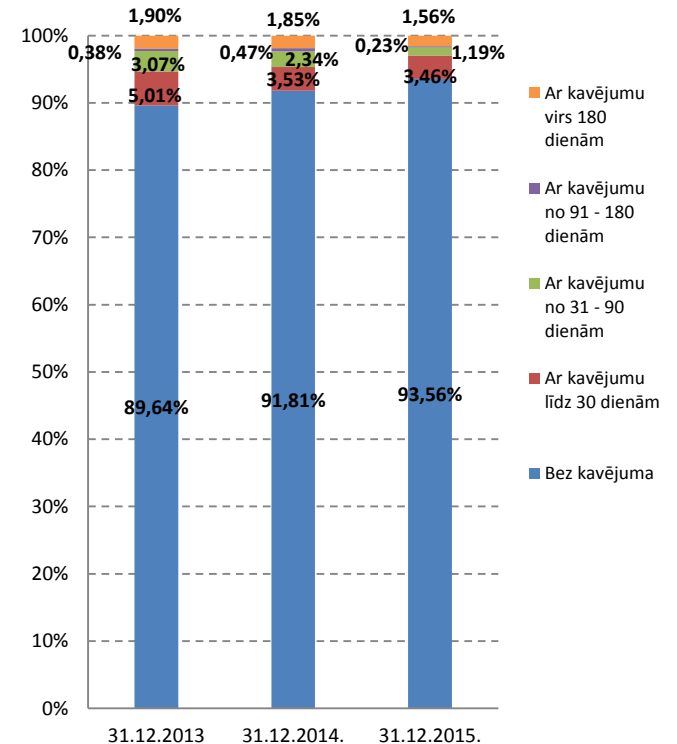
Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Lizinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredīti

Stabils un vienmērīgs portfeļa pieaugums

Saglabājas labākā maksājumu disciplīna nebanku kreditētāju sektorā

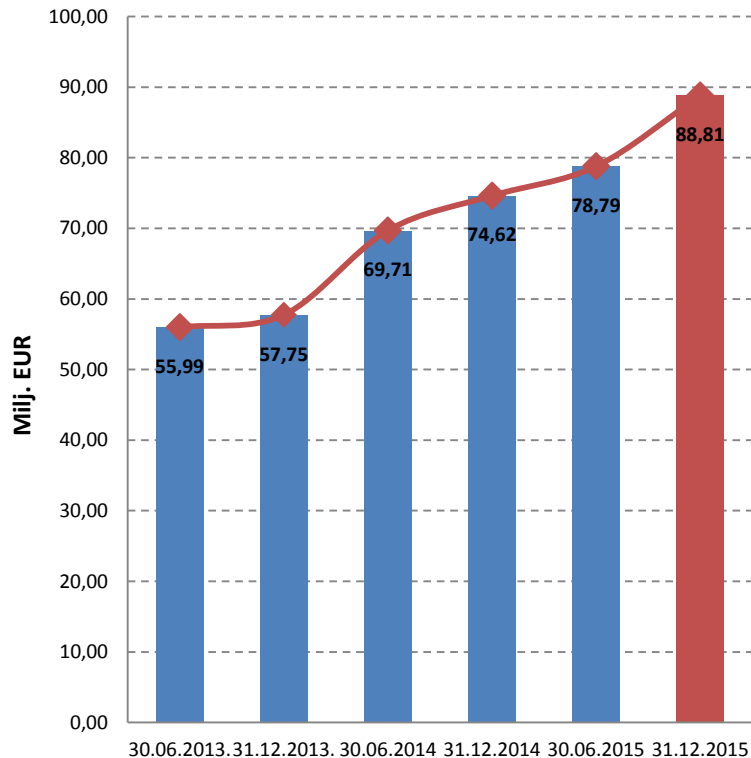

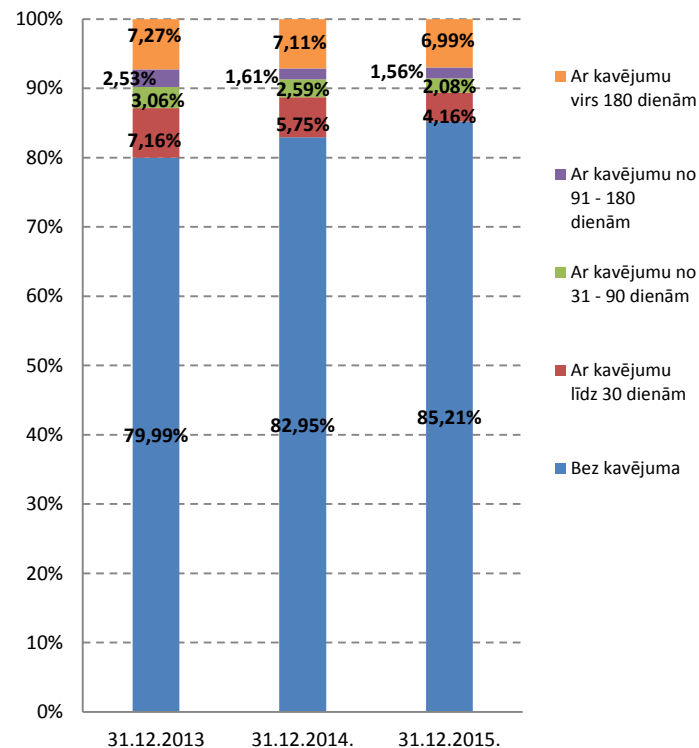
Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patēriņa kredīti

**Straujākais kredītportfeļa pieaugums
pēdējos divos gados (+31,06 milj.
EUR jeb 53,78%)**

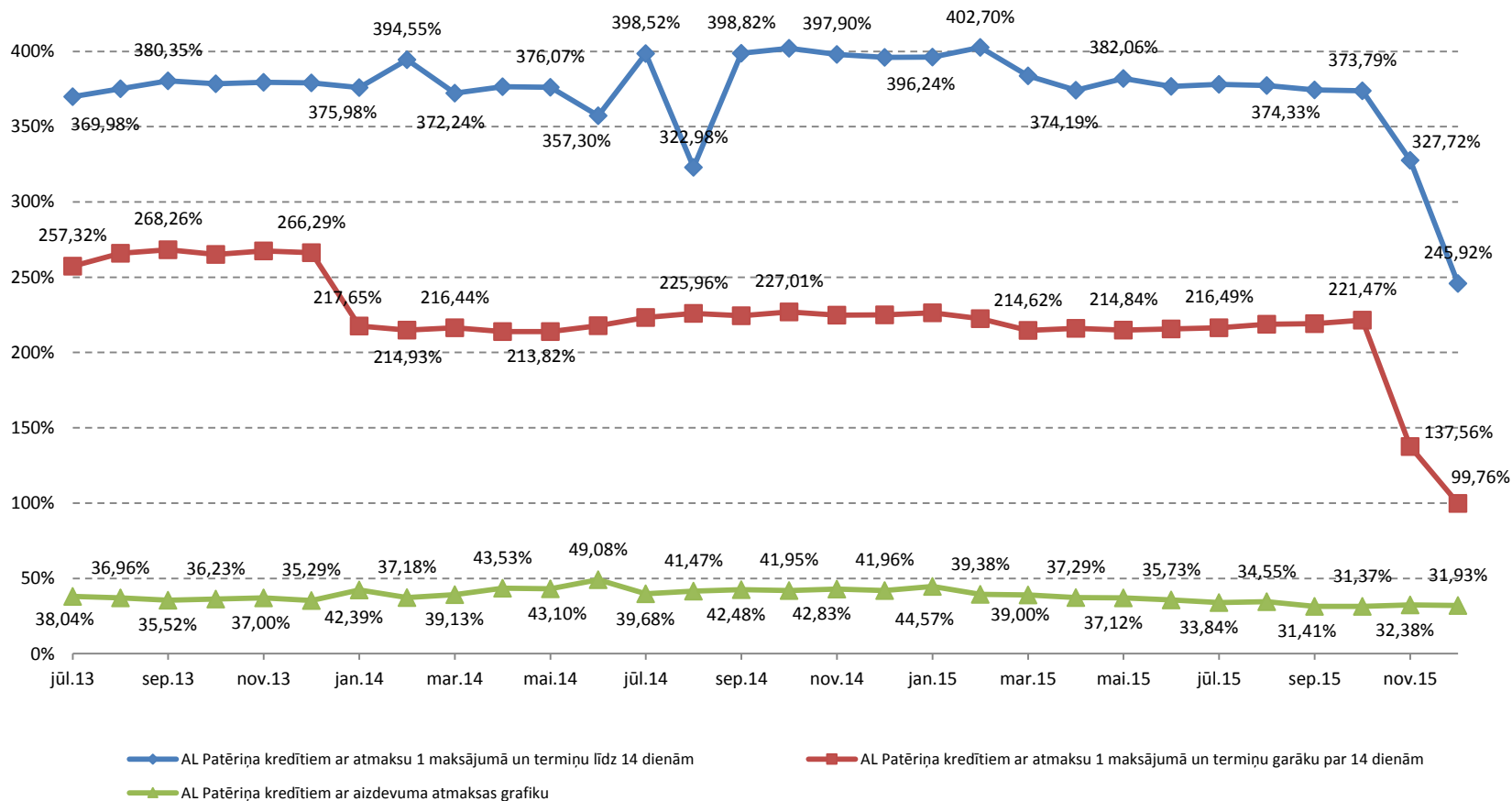
**Otrā labākā maksājumu
disciplīna nebanku kredītētāju
sektorā**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patēriņa kredītu aizņēmumu likmes

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu veidi un no jauna izsniegto Distances kredītu skaita un apjoma izmaiņas 2015.gadā pret 2014.gadu

Distances kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2014.gads kopā		2015.gads kopā		2015.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu		2015.gadā salīdzinājumā ar 2014.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie distances kredīti	19 216 501,12	122 328	27 172 280,08	150 662	7 955 778,96	28 334	41,40%	23,16%
Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	94 477 695,08	576 185	113 444 121,60	612 294	18 966 426,52	36 109	20,08%	6,27%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kredītlinijas)	30 475 205,82	92 289	51 961 751,18	119 055	21 486 545,36	26 766	70,51%	29,00%
Kopā	144 169 402,02	790 802	192 578 152,86	882 011,00	48 408 750,84	91 209	33,58%	11,53%

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

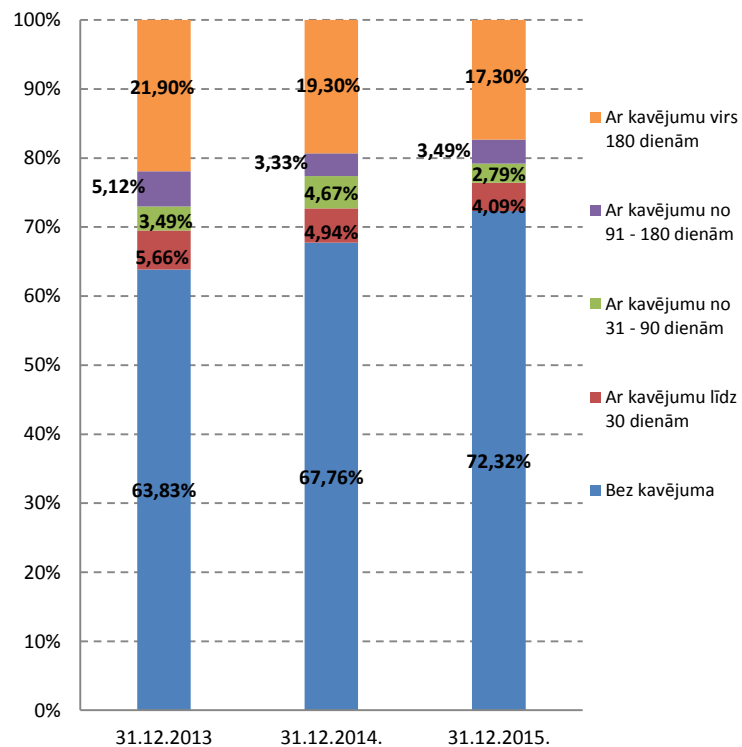
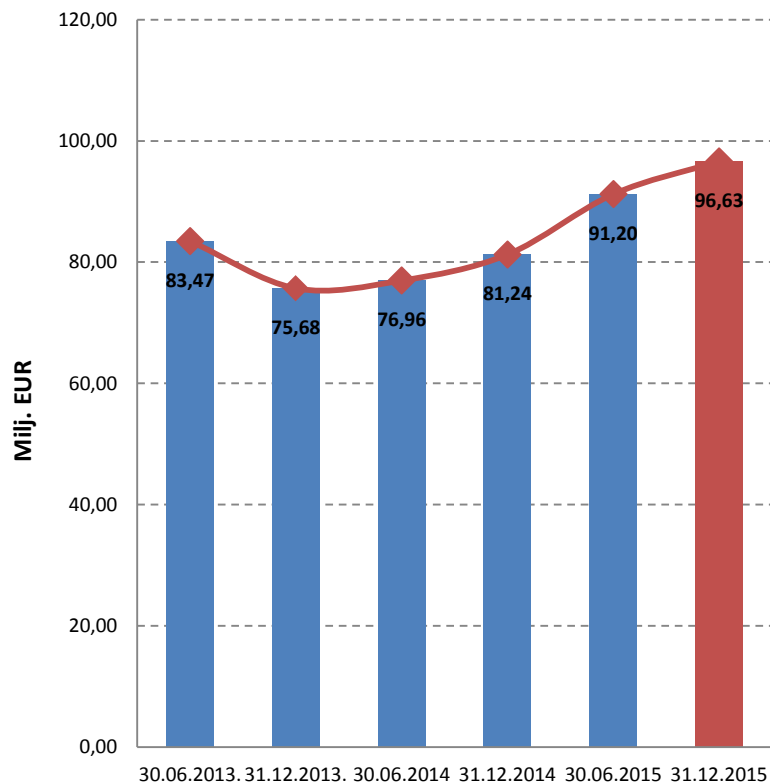
Distances kredītu portfelis un portfeli esošo kredītu maksājumu disciplīna

31.12.2015 salīdzinājumā ar 31.12.2014
+ 15,39 milj. EUR jeb 18,94%,
31.12.2015 salīdzinājumā ar 31.12.2013
+ 20,95 milj. EUR jeb 27,68%

Uz 31.12.2015

Bez kavējumiem – 72,32%

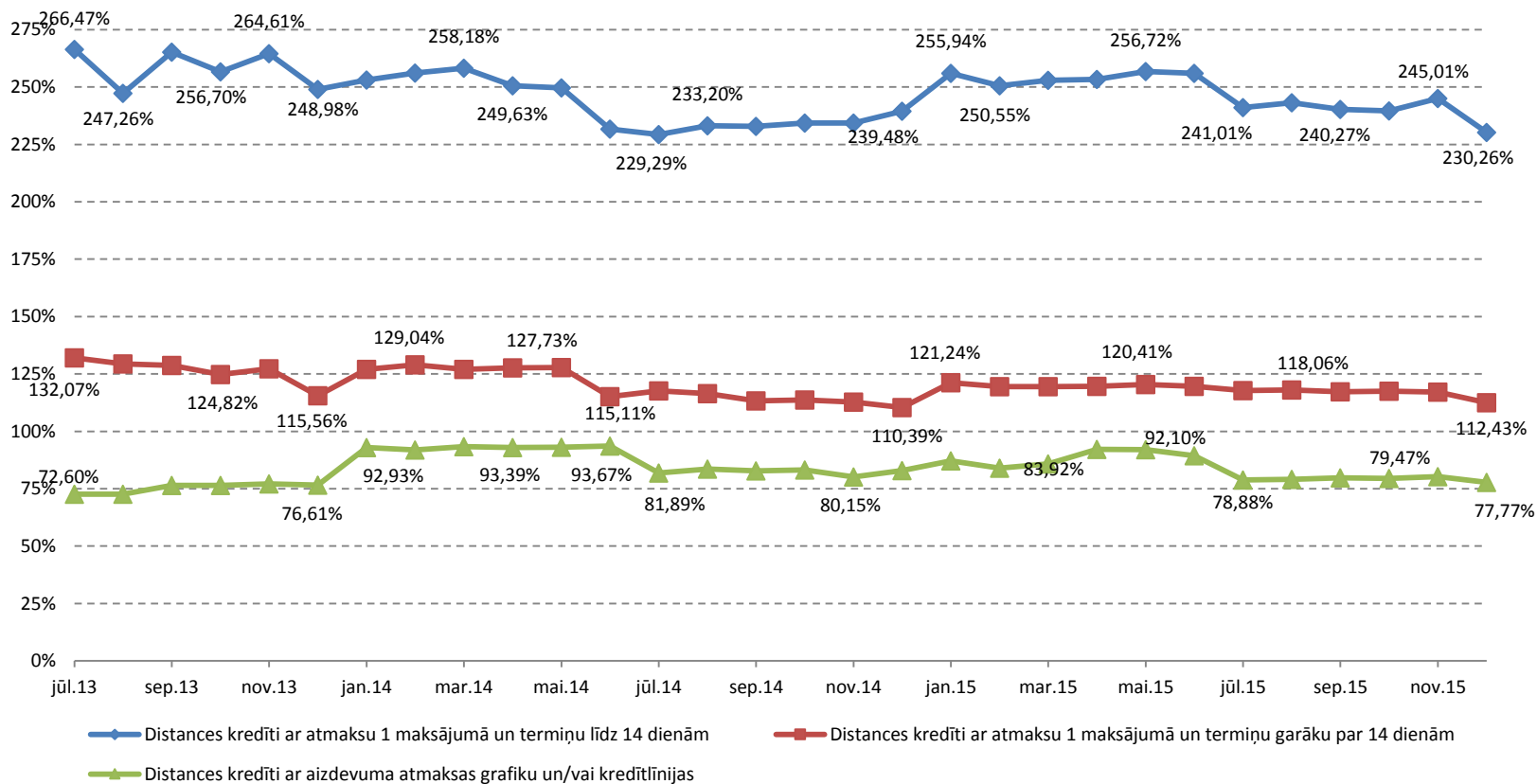
Ilgstoši – virs 180 dienām kavē 17,30%

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu procentu likmes

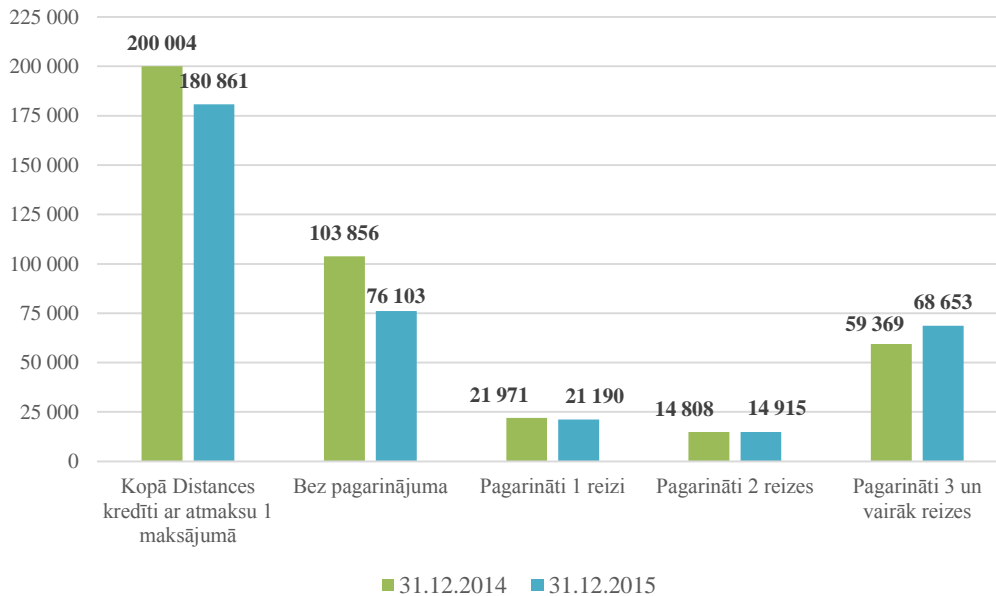

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

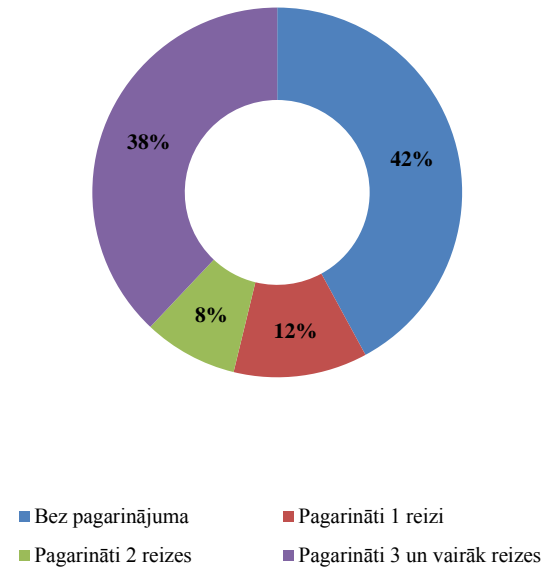
Distances kredītu pagarinājumi

	31.12.2014		31.12.2015	
	Kopā	Procenti	Kopā	Procenti
Kopā Distances kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	200 004	100,00%	180 861	100,00%
Bez pagarinājuma	103 856	51,93%	76 103	42,08%
Pagarināti 1 reizi	21 971	10,99%	21 190	11,72%
Pagarināti 2 reizes	14 808	7,40%	14 915	8,25%
Pagarināti 3 un vairāk reizes	59 369	29,68%	68 653	37,96%

Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā skaits dalījumā pēc pagarinājumu reizēm

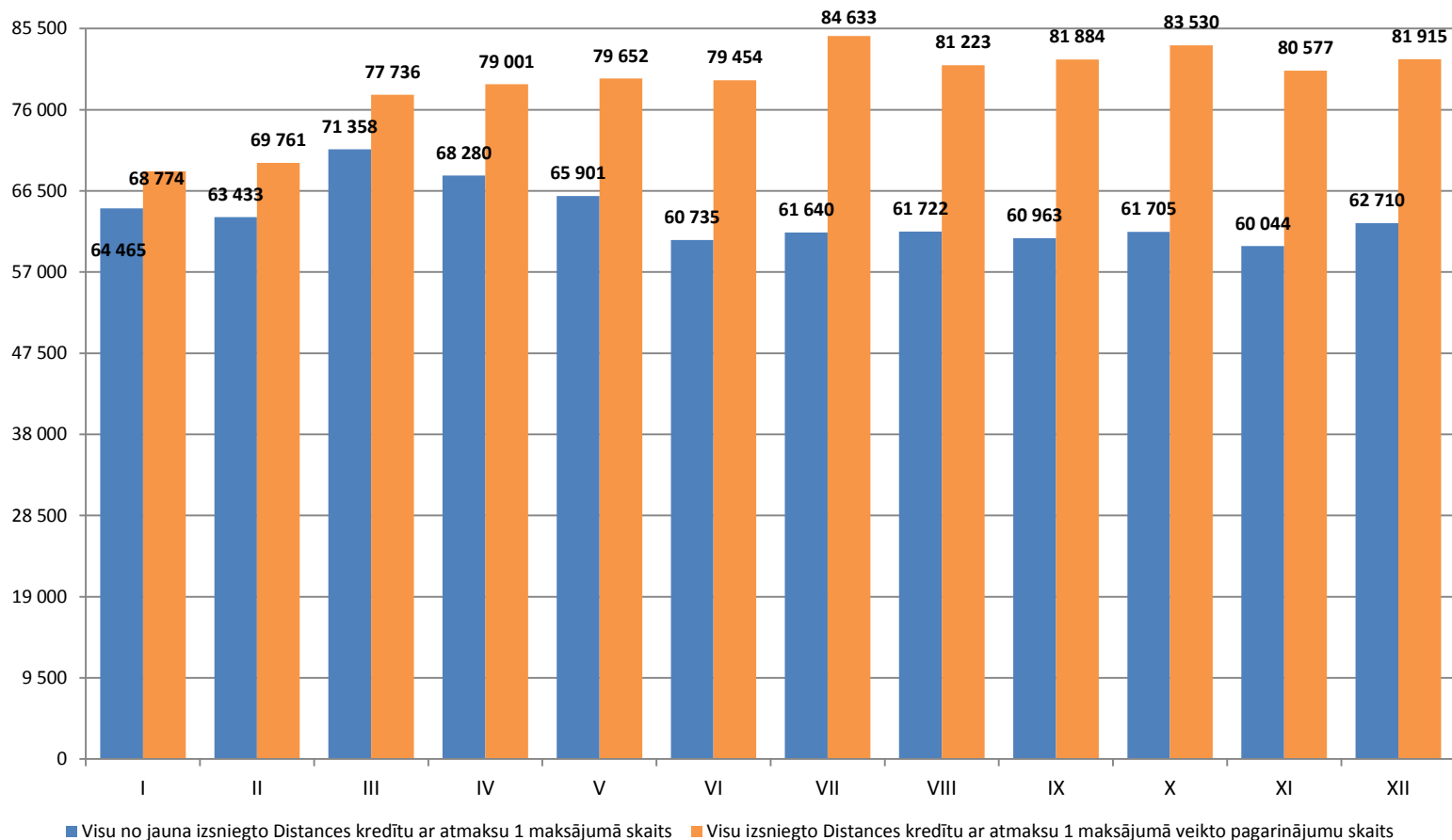
2015.gada 31.decembrī

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā izsniegšana un pagarināšana 2015.gadā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Kopsavilkums

- 2015.gadā – palielinājies no jauna izsniegto kredītu apjoms visos aizdevumu veidos
- palielinājies arī kopējais Nebanku kredītu devēju kredītportfelis, uz 31.12.2015 pārsniedzot 450 milj. EUR
- aizdevumu procentu likmes 2015.gadā palielinājušās kredītiem pret kustamas lietas ķīlu, savukārt samazinājušās patēriņa kredītiem
- no jauna izsniegto distances kredītu ar atmaksu 1 maksājumā skaits 2015.gadā stabils
- pagarināto kredītu skaits pieaug

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzraudzības pasākumi

- pieņemti 4 lēmumi un piemēroti administratīvie sodi **17325 EUR** apmērā:
  - Bezatbildīga aizņemšanās un maldināšana par bezmaksas kredītiem
  - Bezatbildīgas aizņemšanās veicināšana – otrs maks izklaides pasākumiem, kad nav ar ko samaksāt
  - Bezatbildīgas aizņemšanās veicināšana – bezmaksas ielūgumi uz koncertu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patērētāju sūdzību piemēri (1)

- Meitas stāsts par māti ar garīgās veselības problēmām – aizņemšanās daudzās vietās mierīgi aizņemas visās iespējamās vietās, kur tikai naudu izsniedz – apjoms neskaitāmas reizes pārsniedz mātes ieņēmumus, kredītdevēji, ar zvaniem uzmācas bērniem, kurus tā norādījusi kā kontaktpersonas, aizpildot kredītu pieteikumus
- Vecāku stāsts saistībā ar dēla parādiem – pēc kredītu paņemšanas pastiprinās slimība, tādēļ zaudē darbu, šķirās, informē par pašnāvības nodomiem vai aizbraukšanu no valsts. Viņa ienākumi - invaliditātes pensija ~ 300 eiro (parādu summas varētu būt tuvu pie 20 000 eiro)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Maksātspējas vērtēšana

- 8.panta (4¹) daļa - pienākums izvērtēt patērētāja spēju atmaksāt kredītu, pamatojoties uz:
  - pietiekamu informāciju, kas saņemta no patērētāja,
  - ja nepieciešams, uz ziņām no datubāzēm par personas ienākumiem un maksājumu saistību izpildi
- Komersantiem jāmaina prakse – informācijai no patērētāja ir jābūt pamatotai dokumentāri – arī kredītiem līdz 427 eiro!
- Pēc iespējas jāizmanto datubāzes, lai zinātu par citiem kredītiem
- Pagarināšanas iespēja traucē redzēt patieso maksātspējas problēmu lielumu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā

- kredīta procenti, t.sk. nokavējuma procenti, kredīta termiņa pagarinājuma maksas un citas ar kredītu saistītās izmaksas, kopā nevar pārsniegt **100 %** no sākotnēji izsniegtā kredīta summas.
- Kredīta kopējo izmaksu ierobežojums (**0,55 %** - no 1-7 dienām; **0,25 %** - no 8-14 dienām; **0,2 %** - no 15-30 dienām; **0,25 %** - kredītiem ar sākotnējo termiņu virs 30 dienām)
- **kredīta kopējās izmaksas patērētājam** — visas izmaksas, tajā skaitā procenti, komisijas nauda, nodevas un jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kreditēšanas līgumu un kas ir kredīta devējam zināmi
- Nokavējuma procentu ierobežojums **36 %** apmērā virs aizņēmuma likmes gadā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patērētāju sūdzību piemēri (2)

- 300 eiro kredīts 2015.gada jūlijā
- Februārī jau pagarināšanas maksās samaksāts vairāk kā 260 eiro
- Noslēgta vienošanās par atmaksu – kopējā summa vēl 513 eiro!
- Rada iespaidu, ka šī summa – 513 eiro ir parādu summa
- Ja maksās kā grafikā – kopā samaksās ap 780 eiro (160%)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Mājaslapās sniegtā informācija par distances kredītu izmaksām un pagarināšanas maksām (skatīts 13.05.2016)

Sākotnējā komisija (100 EUR uz 30 dienām)	Pagarināšana uz 30 dienām	Kredīta kopējās izmaksas dienā
8,80	22,00	0,73%
8,80	20,00	0,67%
8,80	12,50	0,42%
8,80	15,00	0,5%
8,80	21,99	0,73%
8,80	15,20	0,51%
8,80	7,50	0,25%